

Peu trabucac

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que Rafael Alemany i Ferrer, historiador de la literatura, publica l'any 1982, en col·laboració amb uns altres filòlegs, l'edició i traducció castellana de les *Epístolas latinas* d'Alfonso de Palencia. El peu d'impremta indica, efectivament, que el llibre s'edita el 1982, però no es publica fins l'any 1984.

Ni traductora ni cuinera

Els lectors d'*El cementiri de Praga* descobriran que al París de final del XIX la cuina havia arribat a un nivell tan sofisticat que fins i tot a les fondes més populars tots els plats es feien al forn. Segons que escriu la traductora de Random House Mondadori, Carme Arenas, "un forn enorme coïa els estofats de moltó, el conill o el bou, el puré de pèsols o les lleties". Estofats, purés i llegums, cuits el forn? Els lectors de la versió original de la novel·la no es faran pas la pregunta, perquè Umberto Eco parla de fogó (*fornello*) i no pas de forn (*forno*).

Pares afortunats

Les autores del llibre *Cartes de condemnats a mort pel franquisme* (Cossetània), Alba Díaz i Helena Ledesma, escriuen que "l'any 1907 Ramon i Bàrbara van veure néixer el seu fill, José Cayuela Cayuela, a Carboneras, un petit poble d'Almeria". Sort que hi eren, a Carboneras, el dia que va néixer!

Esguerrada

El DIEC2 manté que només una persona pot ser esguerrada, tot i que *esguerrar* és, diu, fer malbé una cosa, o fer-la malament. Des d'un vestit, a un projecte o una collita. *Esguerrat*, segons Moll: "Malmès, desencertat, fet malbé." Segons Enciclopèdia: "Dit d'una cosa malmesa, deformada, feta malbé. *Aquest sastre m'ha fet l'americana esguerrada.*" Segons el GD62: "Es diu d'una cosa que s'ha deformat o s'ha malmès. *Un dibuix esguerrat.*"

El filòsof Tobies Grimaltos retrata l'època de la seva infantesa amb 'El solatge del temps'

El pare era rossiner. Aparellava l'haca de bon matí i eixia amb el carro a fer la feina que tenia encomanada. El pare de l'àvia paterna es deia Tobies i un assassí a sou el va matar d'un cop al clatell amb la part esmotxada d'una destrall. Els motius d'aquella mort contractada, el besnét no els ha sabuts mai. La llar era situada al mig de la casa, una casa típica de llauradors. El safareig del corral no servia solament perquè la mare hi fes la bugada; a l'estiu li servia per a banyar-se. A l'estiu, era pràcticament obligat de fer la sesta al pla migdia. Era una cosa gairebé sagrada, una prescripció ancestral que calia respectar, sense qüestionament: la mare es barallava amb ell per tal que també la fes, però ho odiava i s'hi resistia força. De la primera escola, la de pàrvuls, no en recorda gaires coses. Sap que els primers anys tenia de mestra donya Rosita. Després tingué un mestre, un home estrany de qui només recorda que tenia una Vespa esgrogueïda que deixava a la vorera de la porta que donava al pati de darrere de l'escola. Reclzada en el cavallet, mantenia la roda de davant enlairada i s'entretenien fent-la rodar i veient com avançava el comptakilòmetres. Més tard es traslladaren a la Falange, un edifici que havia pertangut a la Societat Obrera.

I després descobrirem la primera vegada que va menjar pernil, com vivia la nit de Reis i com va anar el viatge a València que va fer amb la mare i l'àvia Amparito per a comprar el vestit de la comunió. O com eren els diumenges i la vida al carrer. També ens presentarà personatges curiosos. Fins que, a onze anys, aconseguirà entrar intern i becat, després de ser sotmès a un examen, a la Universitat Laboral de Xest.

Tobies Grimaltos (Castelló de la Ribera, 1958), professor titular de Filosofia de la Universitat de València, retrata l'època de la seva infantesa, i l'ambient familiar on es va criar, amb el llibre *El solatge del temps*, que ha publicat a les Edicions del Bullent.

L'autor d'*El joc de pensar* i *Pren-te la vida amb filosofia* ha volgut lligar al paper escenes de la seva infantesa que corrien un greu risc d'abandonar-lo, escriu al pròleg. En escriure'l, s'ha adonat que el llibre, essent de no-ficció, perquè parlen d'una realitat, s'assembla més d'allò que hom pensa a l'àmbit fictici. És a dir, el llibre és també ficció. I n'és perquè s'hi crea un món, a partir de la selecció, barreja i recreació d'elements.

"Si la memòria –diu– estableix una selecció, escriure els resultats dels seus esforços en constitueix una de nova, un nou garbellat: es trien els records que es volen apressar amb la ploma, se'n fa una ponderació. Tot això, en un exercici de retrobament, de recreació i de coneixença d'un mateix. Tot això i alguna llicència literària."

Per tant, adverteix, caldrà que el lector prengui la cautela de llegir el llibre com un relat semifictici d'uns fets que es creuen reals. Així, els objectes no tenen totes les qualitats concretades, són una mica onírics.

EDICIONS DEL BULLENT

Tobies Grimaltos mostra satisfet el seu volum de records d'infantesa, publicat per Edicions del Bullent.